

Slezská univerzita v Opavě
Obchodně podnikatelská fakulta v Karviné

Právo

**Závazky z deliktů (právní odpovědnost)
Zvláštní případy odpovědnosti za škodu**

1

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Odpovědnost za škodu způsobenou tím, kdo nemůže posoudit následky svého jednání (§ 2920 a násl. NOZ):

- vztahuje se na osoby nezletilé nebo osoby stížené duševní poruchou
- společně a nerozdílně se škůdcem nahradí škodu i ten, kdo:
 - zanedbal náležitý dohled (je-li škůdce povinen k náhradě)
- kdo se uvede vlastní vinou do takového stavu, že není s to ovládnout své jednání nebo posoudit jeho následky, nahradí škodu v tomto stavu způsobenou
- společně a nerozdílně s ním nahradí škodu ti, kteří jej vlastní vinou do tohoto stavu přivedli

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená provozní činností (§ 2924):

- s každou provozní činností se přirozeně pojí zvýšené riziko vzniku škody
- NOZ zachovává odpovědnost provozovatele za nezávislou škodu, rozšiřuje však možnosti jejího zproštění. Dostačujícím důvodem by nově měla být skutečnost, že provozovatel vynaložil veškerou péči, kterou lze rozumně požadovat, aby ke škodě nedošlo.

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená provozem zvlášť nebezpečným (§ 2925):

- NOZ u zvlášť nebezpečného provozu zavádí (oproti běžnému provozu) zvláště přísné podmínky
- **provozovatel bude za vznik škody odpovědný bez ohledu na to, zda vynaložil veškerou možnou péči. Zároveň bude odpovědný i za pouhé zvýšení pravděpodobnosti vzniku škody, a to s ohledem na to, v jakém poměru tuto pravděpodobnost zvyšuje.**

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená provozem dopravního prostředku (§ 2927 a násl. NOZ):

- **objektivní odpovědnost:** liberační důvod - provozovatel prokáže, že škodě nemohl zabránit ani při vynaložení veškerého úsilí, které lze požadovat
- **absolutní odpovědnost:** odpovědnosti se nelze zprostit, jestliže byla škoda způsobena okolnostmi, které mají původ v provozu
- **domněnka provozovatele dopravního prostředku v opravě** - osoba, která převzala dopravní prostředek k opravě
- nelze-li určit provozovatele dopravního prostředku, považuje se za něj jeho vlastník

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená zvířetem (§ 2933 a násl. NOZ):

- **dle NOZ za škodu odpovídá:**
 - vlastník zvířete (ať již bylo pod dohledem jiné osoby či nikoliv !!!)
 - společně a nerozdílně s vlastníkem zvířete osoba, které bylo zvíře svěřeno, zvíře chová nebo jinak používá
- **kdo svévolně vezme zvíře vlastníku**, odpovídá za škodu způsobenou zvířetem

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená věcí (§ 2936 a násl. NOZ):

- škoda způsobená **při plnění závazku použitím vadné věci** (vztahuje se i na poskytování zdravotnických, sociálních, veterinárních a jiných biologických služeb)
- **odpovídá** ten, kdo vadnou věc použil při plnění závazku
- **způsobení škody věcí samou** - odpovídá ten, kdo měl mít nad věcí dohled; nelze-li takovou osobu určit, odpovídá vlastník věci
- **možnost liberace**, prokáže-li, že nebyl zanedbán náležitý dohled

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená vadou výrobku (§ 2939 a násl. NOZ):

- **vztahuje se na** „škodu způsobenou vadou movité věci určené k uvedení na trh jako výrobek za účelem prodeje, nájmu nebo jiného použití“
- **škodu hradí**, kdo výrobek nebo jeho součást vyrobil, vytěžil, vypěstoval nebo jinak získal
- **společně a nerozdílně odpovídá** i ten, kdo výrobek nebo jeho část označil svým jménem, ochrannou známkou nebo jiným způsobem, příp. kdo výrobek dovezl v rámci svého podnikání
- **nelze-li výrobce určit**, odpovídá dodavatel (§ 2940 NOZ)

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda na převzaté věci (§ 2944 NOZ):

- v NOZ v zásadě shodně jako v minulé právní úpravě
- kdo převezme od jiného věc, která má být předmětem jeho závazku, nahradí její poškození, ztrátu nebo zničení
- možnost liberace prokázáním, že by ke škodě došlo i jinak

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda na odložené věci (§ 2945 NOZ):

- uplatní se **při provozování činnosti spojené s odkládáním věcí** (např. úschovna zavazadel, rovněž provozovatel hlídaných garáží nebo podobných zařízení - dopravní prostředky a jejich příslušenství)
- nahrazuje **se poškození, ztráta nebo zničení věci - zavinění provozovatele není vyžadováno**
- právo na náhradu škody **nutno uplatnit bez zbytečného odkladu**; není-li právo u provozovatele uplatněno včas a provozovatel to namítne, soud náhradu škody nepřizná - **nejpozději musí být právo uplatněno do 15 dnů** od doby, kdy se poškozený musel o škodě dozvědět

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda na věci vnesené (§ 2946 a násl. NOZ):

- uplatní se při pravidelném provozování ubytovacích služeb
- věci ubytovaným vnesené do prostor vyhrazených k ubytování nebo k uložení věcí, příp. věci pro ubytovaného tam vnesené
- **možnost liberace:**
 - ke škodě by došlo i jinak nebo
 - škodu způsobil ubytovaný nebo jeho doprovod
- právo na náhradu škody **nutno uplatnit bez zbytečného odkladu**; není-li právo u provozovatele uplatněno včas a provozovatel to namítne, soud náhradu škody nepřizná - nejpozději **musí být právo uplatněno do 15 dnů** od doby, kdy se poškozený musel o škodě dozvědět
-

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Škoda způsobená informací nebo radou (§ 2950 NOZ):

- **Škůdcem může být:**
 - kdo se hlásí jako příslušník určitého stavu nebo povolání k odbornému výkonu nebo
 - jinak vystupuje jako odborník
- **škoda způsobená neúplnou nebo nesprávnou informací nebo škodlivou radou danou za odměnu v záležitosti svého vědění nebo dovednosti**
- Jinak se hradí jen škoda, kterou někdo informací nebo radou způsobil vědomě.

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Náhrada při ublížení na zdraví a při usmrcení:

- dle NOZ je možné, aby soud určil výši náhrady dle svého vlastního uvážení a s ohledem na všechny okolnosti případu
- **škůdce při ublížení na zdraví poskytně (§ 2958 NOZ):**
 - peněžitou náhradu plně vyvažující vytrpěné bolesti a další nemajetkové újmy
 - při vzniku překážky lepší budoucnosti poškozeného rovněž náhradu za ztížení společenského uplatnění
- **nelze-li výši náhrady určit, stanoví se podle zásad slušnosti**
- **škůdce při usmrcení nebo zvláště závažném ublížení na zdraví odčiní duševní útrapy manželů, rodičů, dítěti nebo jiné osobě blízké (§ 2959 NOZ):**
 - peněžitou náhradou plně vyvažující jejich utrpení
 - **nelze-li výši náhrady určit, stanoví se podle zásad slušnosti**

NÁHRADA ŠKODY – ZVLÁŠTNÍ UST.

Újma za narušení dovolené (§ 2543 NOZ):

- § 2543 NOZ: „*Při porušení povinnosti, za niž odpovídá, nahradí pořadatel zákazníkovi vedle škody na majetku také újmu za narušení dovolené, zejména byl-li zájezd zmařen nebo podstatně zkrácen.*“
- pokud cestovní kancelář např. nedopraví své klienty do požadovaného letoviska, budou po ní moci požadovat nejenom navrácení ceny zájezdu, ale i náhradu újmy za narušení dovolené
- náhrada této újmy by měla být hrazena zejména v případech, kdy je zájezd zcela zmařen nebo podstatně zkrácen – *např. pokud rekreanti uvízli několik dní na letišti nebo byli ubytováni v nevyhovujícím hotelu*

